

Ringkasan

WAWASAN KEMAKMURAN BERSAMA 2030

WAWASAN KEMAKMURAN BERSAMA 2030

Penyusunan Semula Keutamaan Pembangunan Malaysia

Untuk maklumat selanjutnya sila hubungi:

Ketua Setiausaha
Kementerian Hal Ehwal Ekonomi
Blok B5 & B6
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan
62502 Putrajaya
MALAYSIA

Website   <http://www.mea.gov.my>
Email   webmaster@mea.gov.my

Tel   603-8000 8000
Faks   603-8888 3755

Dikeluarkan pada 5 Oktober 2019
Cetakan semula pada 1 November 2019

Hak Cipta Terpelihara ©

Semua Hak Cipta Terpelihara. Tiada mana-mana bahagian jua daripada penerbitan ini boleh diterbitkan semula atau disimpan dalam bentuk yang boleh diperoleh semula atau disiarkan dalam sebarang bentuk dengan apa jua cara elektronik, mekanikal, fotokopi, rakaman dan/atau sebaliknya tanpa mendapat izin daripada Kementerian Hal Ehwal Ekonomi, Malaysia.

ATTIN PRESS SDN BHD

اتین پرسس سdn بhd

Dicetak oleh
Attin Press Sdn Bhd
Taman Bukit Serdang,
43300 Seri Kembangan,
Selangor

Tel   03-7984 7626

DEFINISI

Wawasan Kemakmuran Bersama 2030 adalah Iltizam untuk menjadikan Malaysia sebagai sebuah negara yang terus membangun secara mampan seiring dengan pengagihan ekonomi yang adil, saksama dan inklusif pada semua peringkat kumpulan pendapatan, etnik, wilayah dan rantaian bekalan. Iltizam ini akan diteruskan ke arah mengukuhkan kestabilan politik dan meningkatkan kemakmuran negara serta memastikan rakyat bersatu padu tanpa prasangka dengan meraikan kepelbagaian bangsa dan budaya sebagai asas penyatuan negara bangsa.

MATLAMAT

Matlamat utama Wawasan Kemakmuran Bersama adalah untuk menyediakan taraf hidup yang wajar (*decent standard of living*) kepada semua rakyat Malaysia pada tahun 2030.

OBJEKTIF

WAWASAN KEMAKMURAN BERSAMA

2030

I

PEMBANGUNAN UNTUK SEMUA

Menstruktur semula ekonomi ke arah yang lebih progresif, berpaksikan ilmu dan bernilai tinggi dengan penyertaan masyarakat yang menyeluruh di semua peringkat.

►► Menstruktur
Ekonomi

2

MENANGANI JURANG KEKAYAAN DAN PENDAPATAN

Menangani jurang ekonomi antara kumpulan pendapatan, etnik, pembangunan wilayah dan rantauan bekalan untuk membela dan meningkatkan keupayaan semua rakyat supaya tiada yang ketinggalan.

►► Menangani
Ketidaksamaan

3

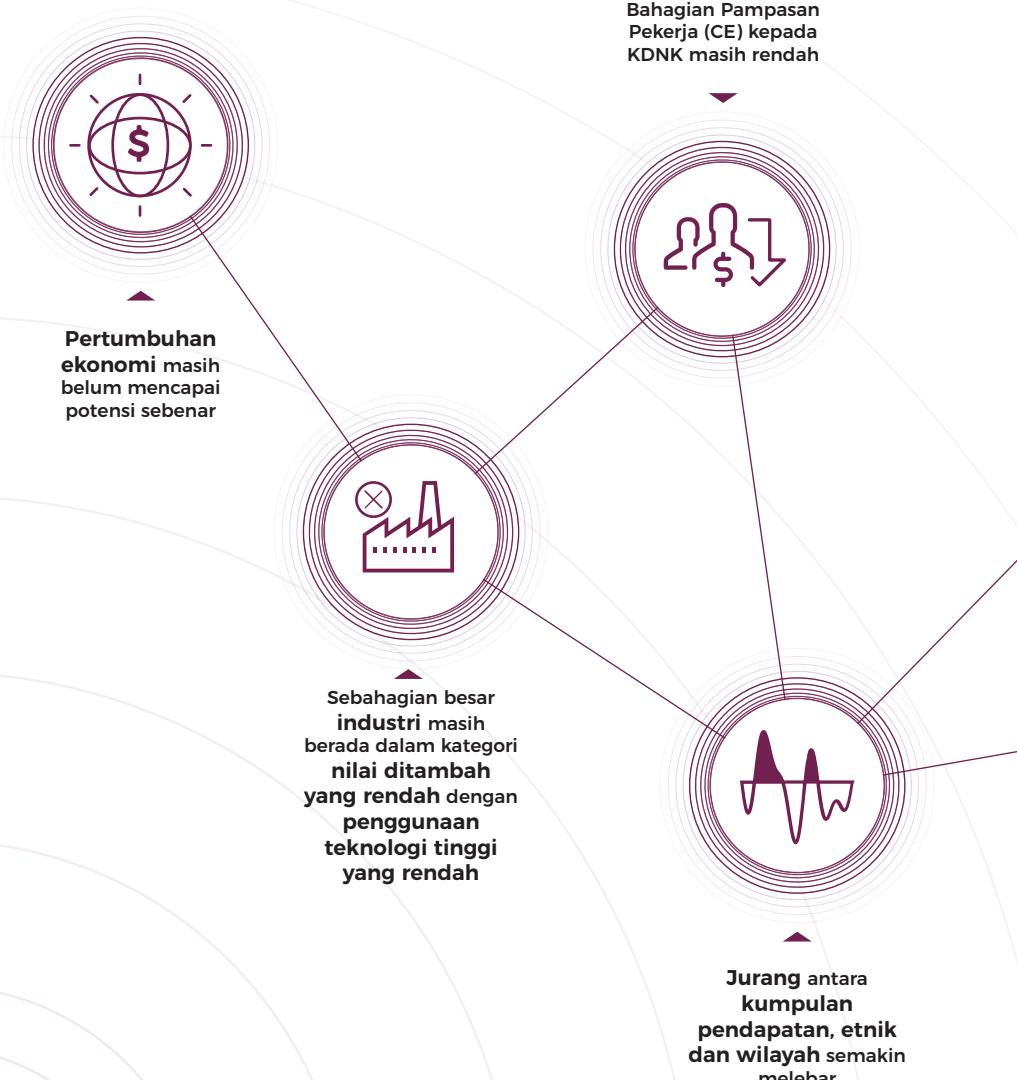
NEGARA BERSATU, MAKMUR DAN BERMARUAH

Menjadikan Malaysia sebuah negara yang bersatu, makmur dan bermaruah seterusnya muncul sebagai paksi ekonomi Asia.

►► Membina
Negara

ASAS PERTIMBANGAN KEMAKMURAN BERSAMA

Isu dan cabaran berkaitan struktur ekonomi dan jurang pembangunan

**Ekonomi Bumiputera
tidak berkembang
seiring dengan
pembangunan dan
kemajuan negara**

**Rasuah dan salah
guna kuasa
menjejaskan
pertumbuhan dan
pengagihan ekonomi**

**Kegiatan monopoli
dan pencatutan
dalam pasaran**

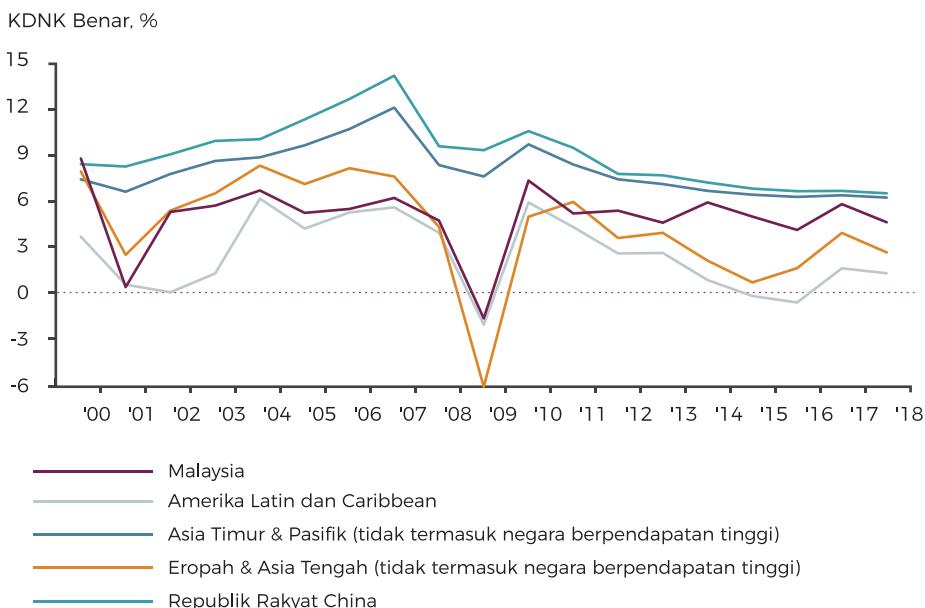
PERTUMBUHAN EKONOMI MASIH BELUM MENCAPAI POTENSI SEBENAR

Prestasi KDNK Malaysia

Pertumbuhan KDNK Malaysia adalah lebih perlahan berbanding dengan Asia Timur dan Pasifik

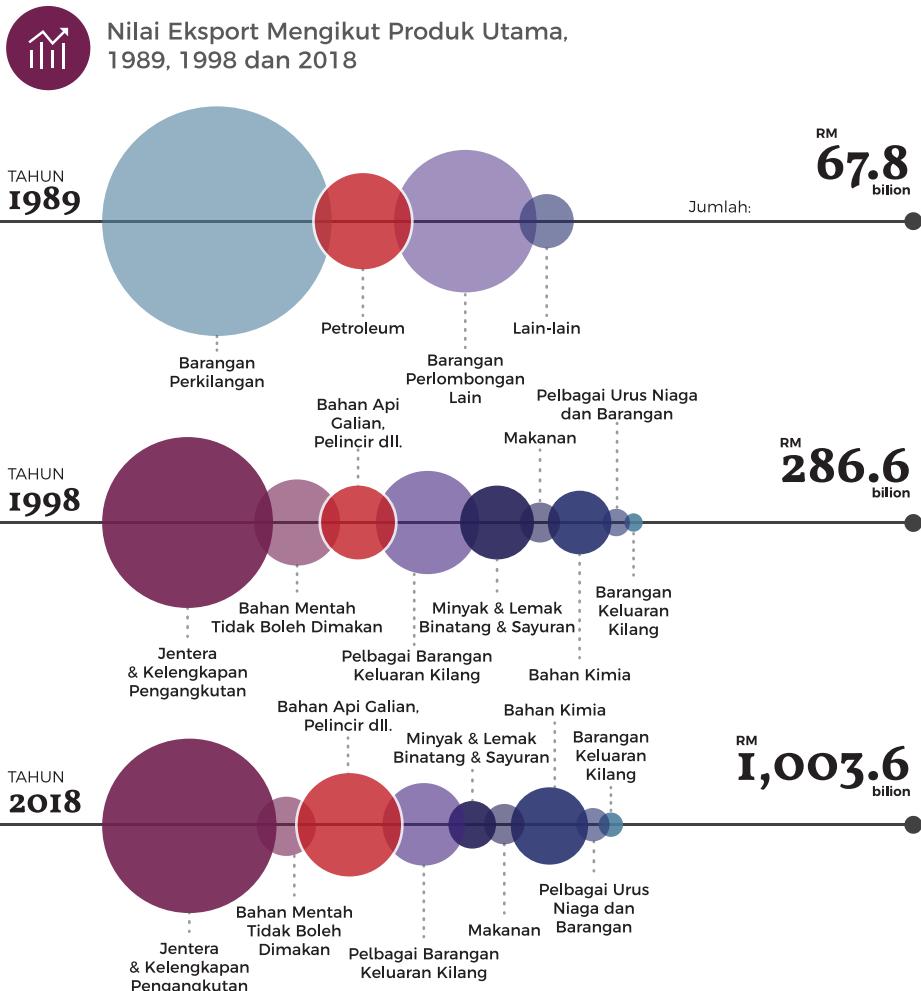

KDNK mengikut Serantau dan Negara terpilih, 2000-2018

Kebergantungan kepada komoditi

Ekonomi Malaysia masih bergantung kepada produk komoditi yang berhadapan dengan risiko ketidaktentuan harga dan boleh mengakibatkan kegawatan ekonomi

Peratusan eksport produk petroleum dan gas meningkat daripada 6% (1998) kepada 15.5% (2018)

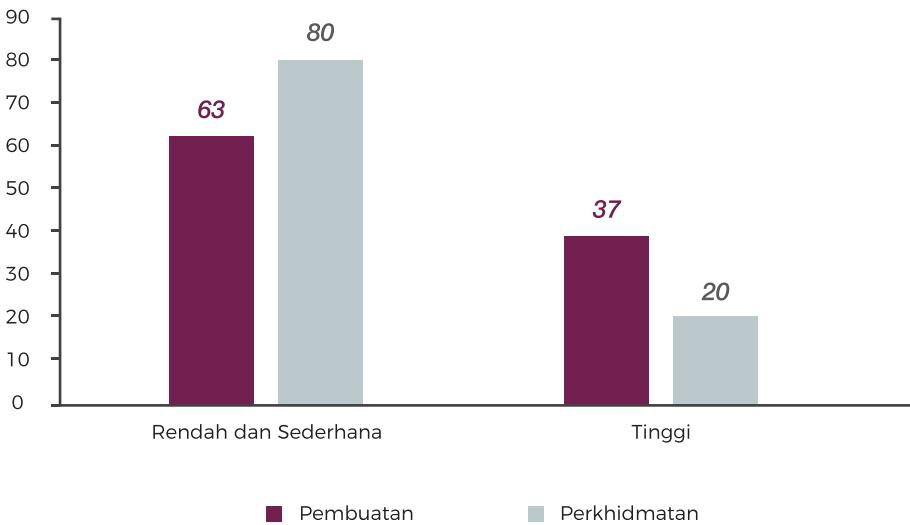
INDUSTRI DENGAN NILAI DITAMBAH DAN TEKNOLOGI YANG RENDAH

Tahap penggunaan teknologi tinggi dalam sektor pembuatan dan perkhidmatan masih rendah, iaitu 37% dan 20%

Kadar Penggunaan Teknologi dalam Sektor Pembuatan dan Perkhidmatan, 2018

Kadar Penggunaan Teknologi,
% kepada Jumlah Sektor

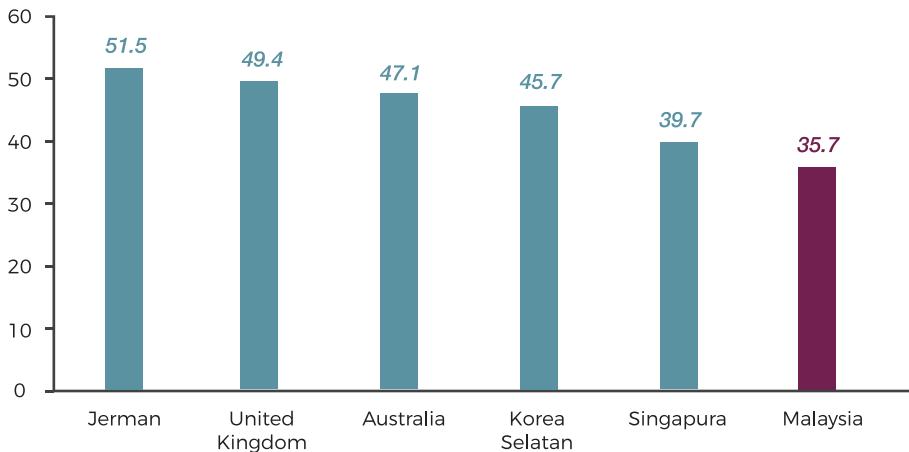
JURANG ANTARA KUMPULAN PENDAPATAN

Bahagian pampasan pekerja (CE) kepada KDNK di Malaysia masih rendah berbanding negara maju

Bahagian CE kepada KDNK di Malaysia berbanding negara maju, 2018

Bahagian CE,
% kepada KDNK

ISU UTAMA

Kebergantungan
yang tinggi kepada
pekerja asing

72.8%

Tahap produktiviti
buruh yang rendah

Pelaburan dalam
automasi masih
rendah

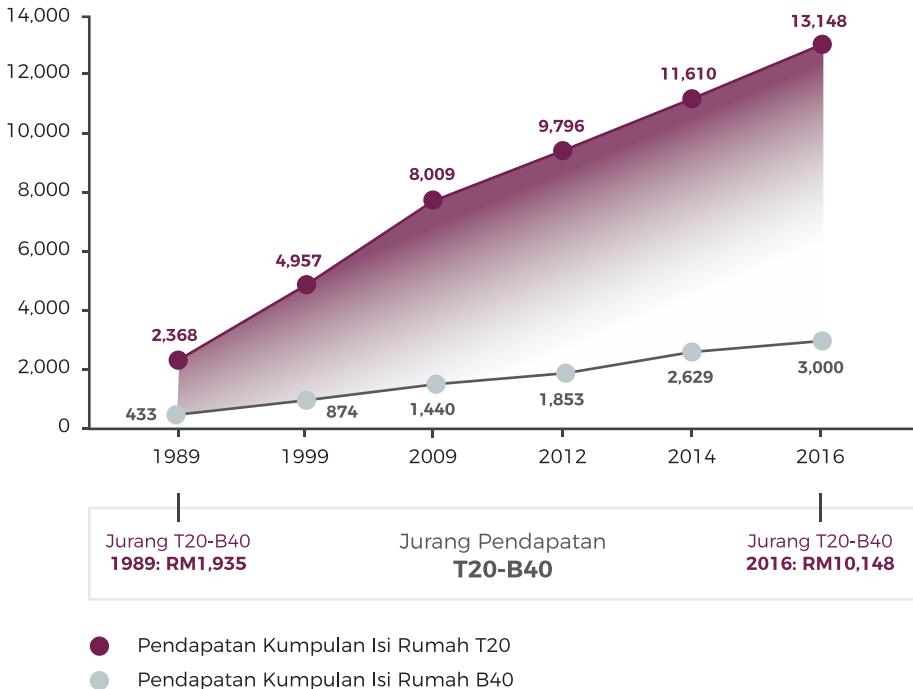
JURANG PENDAPATAN PENENGAH BULANAN ANTARA KUMPULAN ISI RUMAH SEMAKIN MELEBAR

Jurang pendapatan penengah bulanan antara kumpulan isi rumah T20 dan B40 telah meningkat daripada RM1,935 pada tahun 1989 kepada RM10,148 pada tahun 2016

Nilai Jurang Pendapatan Penengah Bulanan Isi Rumah mengikut Kumpulan Pendapatan Isi Rumah T20-B40

Pendapatan Penengah Bulanan Isi Rumah, RM

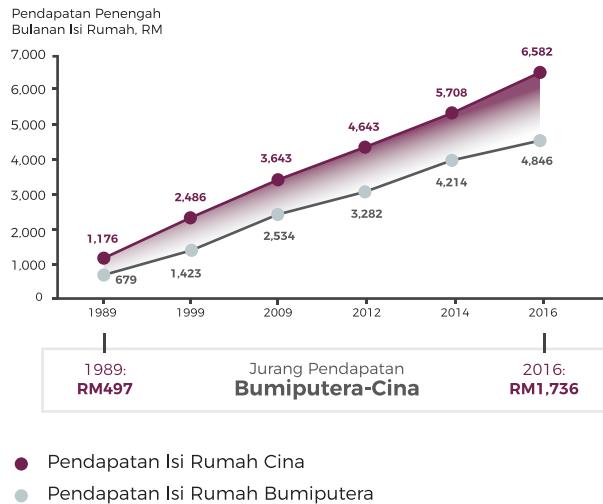

JURANG PENDAPATAN PENENGAH BULANAN ANTARA KUMPULAN ISI RUMAH SEMAKIN MELEBAR

Jurang pendapatan penengah bulanan antara kumpulan etnik Bumiputera dan Cina adalah RM497 pada tahun 1989, meningkat hampir 4 kali ganda kepada RM1,736 pada tahun 2016

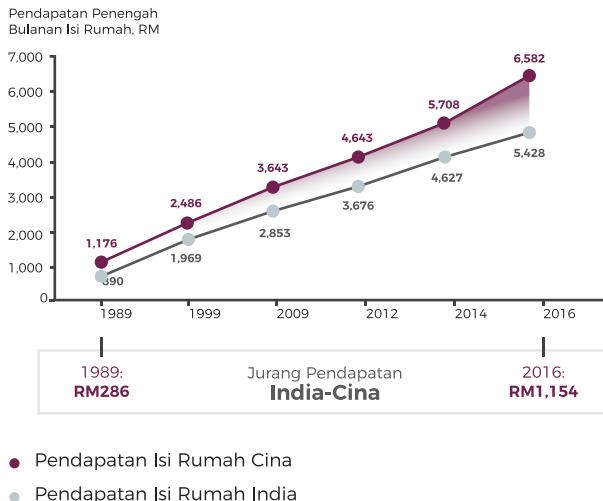
Nilai Jurang Pendapatan Penengah antara Isi Rumah mengikut Kumpulan Etnik Bumiputera dan Cina, 1989-2016

Jurang pendapatan penengah bulanan antara kumpulan etnik India dan Cina juga melebar sebanyak 4 kali ganda daripada RM286 pada tahun 1989 kepada RM1,154 pada tahun 2016

Nilai Jurang Pendapatan Penengah antara Isi Rumah mengikut Kumpulan Etnik India dan Cina, 1989-2016

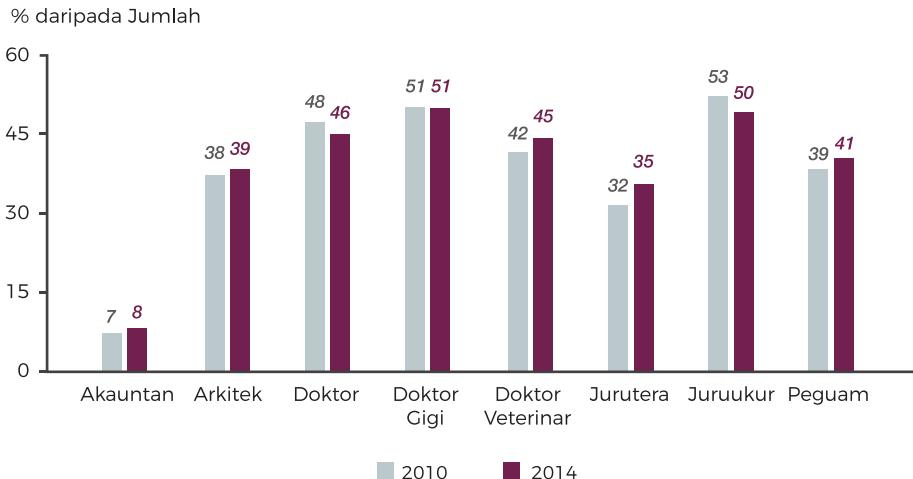

BUMIPUTERA MASIH KETINGGALAN DALAM BIDANG PEKERJAAN PROFESIONAL TERPILIH

Kesemua bidang profesional terpilih kecuali doktor gigi dan juruukur didominasi oleh kumpulan etnik bukan Bumiputera

Bumiputera dalam Profesional Berdaftar Terpilih, 2010 dan 2014

SUMBANGAN PKS BUMIPUTERA KEPADA PERTUMBUHAN EKONOMI MASIH RENDAH

Purata nilai ditambah oleh PKS Bumiputera rendah berbanding nilai ditambah PKS bukan Bumiputera

PKS Bumiputera

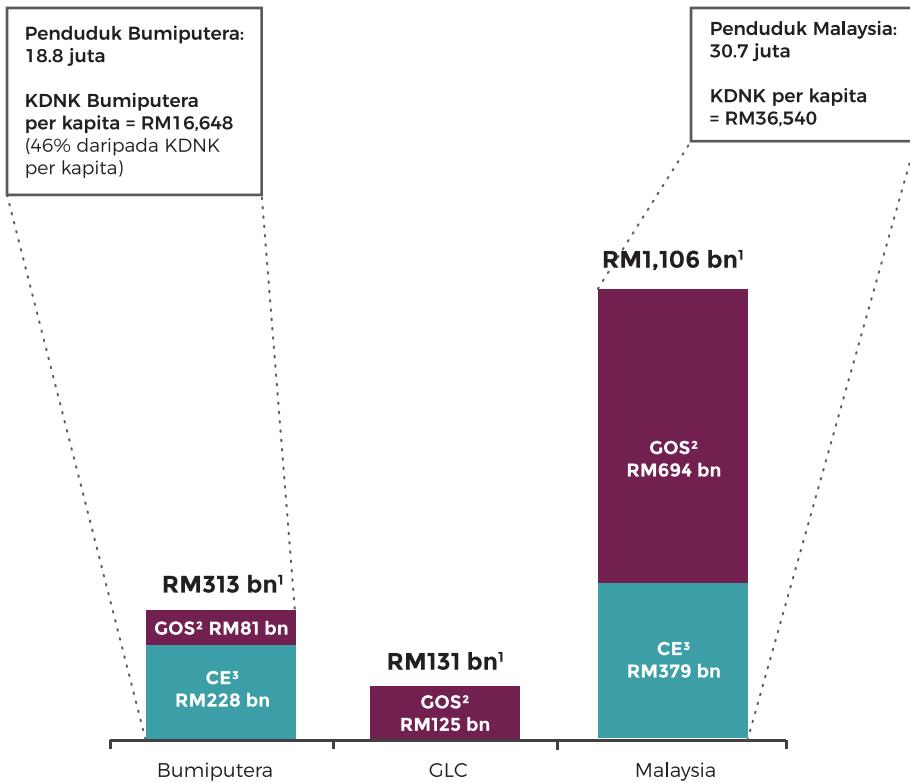
PKS Bukan Bumiputera

SUMBANGAN PENDAPATAN BUMIPUTERA KEPADA KDNK MASIH KECIL

Sumbangan sebenar Bumiputera kepada KDNK hanyalah 28% berbanding 46% yang direkodkan dengan mengambil kira sumbangan GLC

Anggaran Keluaran dalam Negeri Kasar mengikut Kumpulan Etnik Bumiputera, 2014

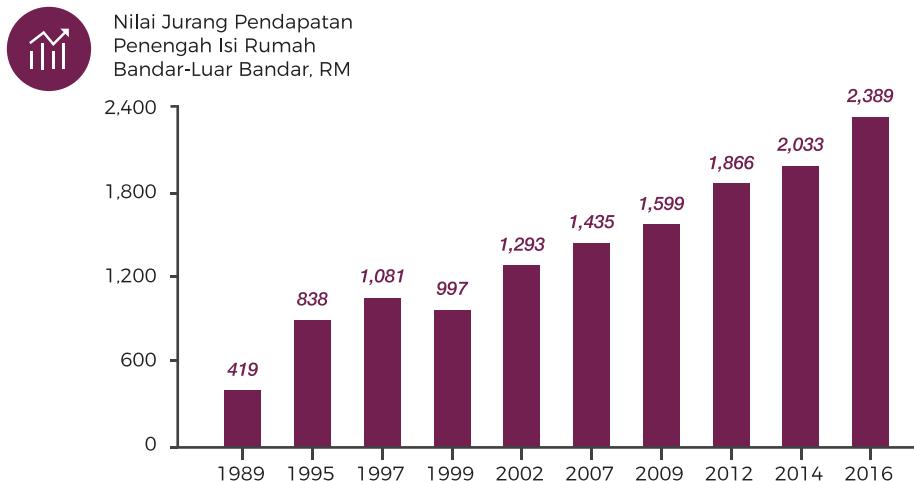
¹ Termasuk pendapatan Cukai dan Subsidi

² Lebihan Kendalian Kasar (GOS)

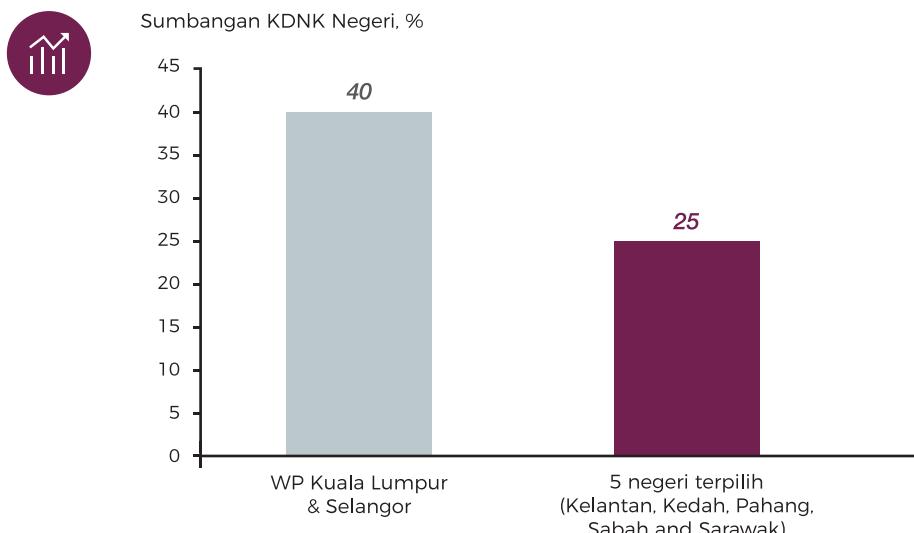
³ Bahagian Pampasan Pekerja (CE)

JURANG PEMBANGUNAN ANTARA WILAYAH SEMAKIN MELEBAR

Jurang pendapatan penengah isi rumah bandar dan luar bandar semakin melebar hampir 6 kali ganda dalam tempoh 27 tahun

Pada tahun 2018, WP Kuala Lumpur dan Selangor sahaja telah menyumbang hampir 40% kepada KDNK negara berbanding lima negeri terpilih

SABOTAJ EKONOMI

Sumbangan PKS Bumiputera pada Tahun 2015 Berbanding Jumlah Perolehan Kerajaan Sepanjang 20 Tahun

**RM1.1
TRILION**

Perolehan Kerajaan untuk pembangunan, bekalan dan perkhidmatan selama 20 tahun
(RMKe-7 sehingga RMKe-10)

**LEBIH
50%**

Anggaran kontrak yang diberikan kepada golongan Bumiputera bagi tempoh 20 tahun

**KURANG
9%**

Sumbangan PKS Bumiputera kepada KDNK pada tahun 2015

RASUAH DAN SALAH GUNA KUASA MENJEJASKAN PERTUMBUHAN DAN PENGAGIHAN EKONOMI

Kesan Rasuah

Agenda Bumiputera telah dibelenggu oleh amalan rasuah serta pemesongan pengagihan dalam rantaian bekalan daripada tujuan asal untuk memperbaiki keadaan ekonomi Bumiputera.

PRINSIP PANDUAN WAWASAN KEMAKMURAN BERSAMA 2030

WKB telah menetapkan 15 Prinsip Panduan yang mengambil kira pelbagai kerangka pemikiran, pandangan dan falsafah yang terangkum dalam konteks sosiobudaya masyarakat Malaysia yang unik sebagai panduan kepada penyediaan teras strategik dan pemboleh daya serta pencapaian sasaran

I

Pembangunan
untuk
Semua

2

Menangani
Jurang
Kekayaan &
Pendapatan

3

Negara Bersatu,
Makmur &
Bermaruah

Kemakmuran
Berterusan

Masyarakat
Peribelajar

Paksi
Ekonomi Asia

Kesaksamaan
Keberhasilan

Ekonomi Masa
Hadapan

Demokrasi &
Kestabilan

Pertumbuhan
Saksama

Pendekatan
Ekonomi Keperluan

Integriti & Tadbir
Urus Yang Baik

Ekonomi
Teragih

Ekonomi Politik
Berinstansi

Perpaduan dalam
Kepelbagaiaan

Keterangkuman

Model
Kesaduan Sosial

Kedaulatan &
Kelestarian

TERAS STRATEGIK WAWASAN KEMAKMURAN BERSAMA 2030

TERAS
STRATEGIK

I

TERAS
STRATEGIK

2

TERAS
STRATEGIK

3

EKOSISTEM PERNIAGAAN & INDUSTRI

Contoh Sasaran:

- PKS dan perniagaan mikro menyumbangkan 50% kepada KDNK
- Mewujudkan 30% daripada jumlah syarikat PKS dalam bidang teknologi tinggi yang intensif dalam subsektor pembuatan dan perkhidmatan
- Sekurang-kurangnya 20% PKS Bumiputera dalam setiap subsektor berintensifikasi teknologi tinggi
- PKS Bumiputera menyumbang sebanyak 20% kepada KDNK

AKTIVITI PERTUMBUHAN EKONOMI UTAMA (KEGA)

Contoh Sasaran:

- Pelaburan dalam jentera dan peralatan adalah 2/5 daripada jumlah pelaburan
- Sumbangan subsektor berteknologi tinggi kepada sektor berkaitan meningkat:
  - Pembuatan: 50%
  - Perkhidmatan: 30%
- Malaysia membangunkan aktiviti baharu utama yang kukuh seperti berikut:
  - Hub Kewangan Islam 2.0
  - Komoditi Malaysia 2.0
  - Tenaga Boleh Baharu
  - Pusat Kecemerlangan
  - Ekonomi Hijau
  - Hub ASEAN

MODAL INSAN

Contoh Sasaran:

- 35% pekerja berkemahiran tinggi dalam guna tenaga
- Majoriti tenaga kerja dalam pekerjaan berkemahiran tinggi dan sektor ekonomi masa hadapan adalah Bumiputera
- 40% latihan HRDF merupakan kemahiran yang berkait dengan 4IR
- Sekurang-kurangnya 60% lepasan SPM melanjutkan pelajaran dalam bidang TVET
- Penawaran program di universiti dan institut latihan akan diselaras dengan kehendak dan keperluan industri
- Meningkatkan pekerja tempatan dan Bumiputera dalam pengurusan dan profesional MNC

TERAS STRATEGIK

4

PASARAN BURUH & PAMPASAN PEKERJA

Contoh Sasaran:

- Pasaran buruh Malaysia bebas daripada diskriminasi ke atas umur, gender, etnik dan agama
- Purata kenaikan gaji kepada % nilai produktiviti meningkat setiap tahun
- Tindakan sabotaj ekonomi dan diskriminasi ditangani
- Meningkatkan pertumbuhan produktiviti buruh selari dengan kualiti teknologi dalam industri mengikut sektor
- Pengurangan jumlah pekerja asing dengan melaksanakan ambang mengikut sektor tenaga kerja
- Meningkatkan sumbangan bahagian pampasan pekerja (CE) Bumiputera kepada KDNK

TERAS STRATEGIK

5

KESEJAHTERAAN SOSIAL

Contoh Sasaran:

- Kesamaan nisbah gaji penengah berdasarkan merit
- Mengukur tahap kemiskinan menggunakan kemiskinan relatif
- Membina pusat jagaan harian di setiap lokaliti
- Nilai rumah mampu milik berdasarkan kos pembelian rumah berjumlah 30% daripada pendapatan penengah isi rumah di Malaysia

TERAS STRATEGIK

6

KETERANGKUMAN WILAYAH

Contoh Sasaran:

- Sistem pengangkutan awam bersepada antara bandar ke desa
- 10 syarikat tersenarai (separuh daripada mereka adalah syarikat Bumiputera) di setiap negeri membangun
- Mengurangkan perbezaan pendapatan antara wilayah 0.5 kali
- Penilaian semula kuantiti dan kualiti tanah rizab Melayu
- Pengenalan wilayah panas ekonomi baharu khususnya di kawasan luar Lembah Kelang
- Memastikan Pelan Pembangunan Infrastruktur Kritis Negara (hospital, sekolah, jambatan) dipenuhi

TERAS STRATEGIK

7

MODAL SOSIAL

Contoh Sasaran:

Mencapai peningkatan positif bagi indeks berikut:

• Indeks Perpaduan • Petunjuk Integriti dan Anti Rasuah • Indeks Keharmonian Agama • Indeks Perubahan Alam Sekitar dan Iklim	• Indeks Anti Dadah • Indeks Pencegahan Jenayah • Indeks Keharmonian Kejiranan • Indeks Kesihatan Rakyat • Indeks Keharmonian Keluarga

KEBERHASILAN BUMIPUTERA TERANGKUM DALAM SEMUA TERAS STRATEGIK

CADANGAN 15 AKTIVITI PERTUMBUHAN EKONOMI UTAMA (KEGA)

I

KEGA 1:
Hub
Kewangan
Islam 2.0

2

KEGA 2:
Ekonomi
Digital

3

KEGA 3:
Revolusi
Perindustrian
Keempat (4IR)

4

KEGA 4:
Industri
Kandungan

5

KEGA 5:
Hub ASEAN

6

KEGA 6:
Hub Halal &
Makanan

7

KEGA 7:
Komoditi
Malaysia 2.0

8

KEGA 8:
Pengangkutan
Logistik &
Mobiliti Lestari

9

KEGA 9:
Ekonomi
Pesisiran &
Maritim

10

KEGA 10:
Pusat
Kecemerlangan

II

KEGA 11:
Tenaga
Boleh
Baharu

12

KEGA 12:
Ekonomi
Hijau

13

KEGA 13:
Pertanian
Pintar &
Bernilai
Tinggi

14

KEGA 14:
Perkhidmatan
Termaju
& Moden

15

KEGA 15:
*Pelancongan:
Malaysia Truly
Asia*

CADANGAN TABURAN WILAYAH EKONOMI, KEGA

PERLIS

- Ekonomi sempadan dan logistik
- Ekopelancongan
- Pertanian bernilai tinggi
- Tenaga boleh baharu

PULAU PINANG

- Hub logistik
- Perindustrian teknologi tinggi
- Pelancongan kesihatan
- Pelancongan dan warisan
- Pusat kecemerlangan teknologi

PERAK

- Ekopelancongan dan pelancongan warisan
- Perikanan dan perternakan berteknologi tinggi
- Industri desa
- Hub ekonomi industri kreatif

SELANGOR

- Pembuatan, automotif dan MRO
- Hub Industri 4.0 dan hi-tech park
- Pelabuhan dan logistik
- Ekonomi digital dan teknologi disruptif
- Pertanian pintar

WP KUALA LUMPUR

- Pelancongan ASIA (Gerbang ASIA)
- Hub kewangan serantau
- Hub *Islamic Fintech 2.0*

WP PUTRAJAYA

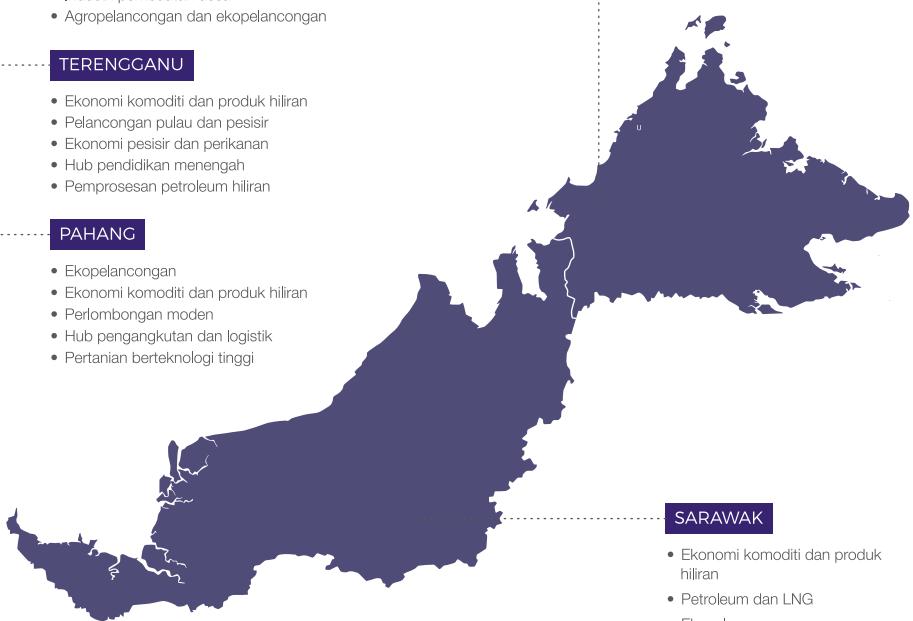
- Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan
- Hub diplomatik

NEGERI SEMBILAN

- Ekopelancongan dan pelancongan warisan
- *Malaysia Vision Valley*
- Pertanian pintar dan bernilai tinggi

MELAKA

- Ekopelancongan dan pelancongan warisan
- Hub halal
- Bandar Pintar

KEDAH

- Ekonomi sempadan dan logistik
- Ekopelancongan dan pelancongan warisan
- Pertanian dan penternakan moden
- Industri aeroangkasa

KELANTAN

- Ekonomi sempadan dan logistik
- Ekonomi kebudayaan dan luar bandar
- Pelancongan warisan
- Industri pembuatan desa
- Agropelancongan dan ekopelancongan

TERENGGANU

- Ekonomi komoditi dan produk hilir
- Pelancongan pulau dan pesisir
- Ekonomi pesisir dan perikanan
- Hub pendidikan menengah
- Pemprosesan petroleum hilir

PAHANG

- Ekopelancongan
- Ekonomi komoditi dan produk hilir
- Perlombongan moden
- Hub pengangkutan dan logistik
- Pertanian berteknologi tinggi

JOHOR

- Gerbang Selat Melaka (Hub logistik dan *transhipment*)
- Ekopelancongan dan pelancongan warisan
- Hub pendidikan wilayah selatan
- Hub tanaman makanan
- Aktiviti hilir berkaitan petroleum

SABAH

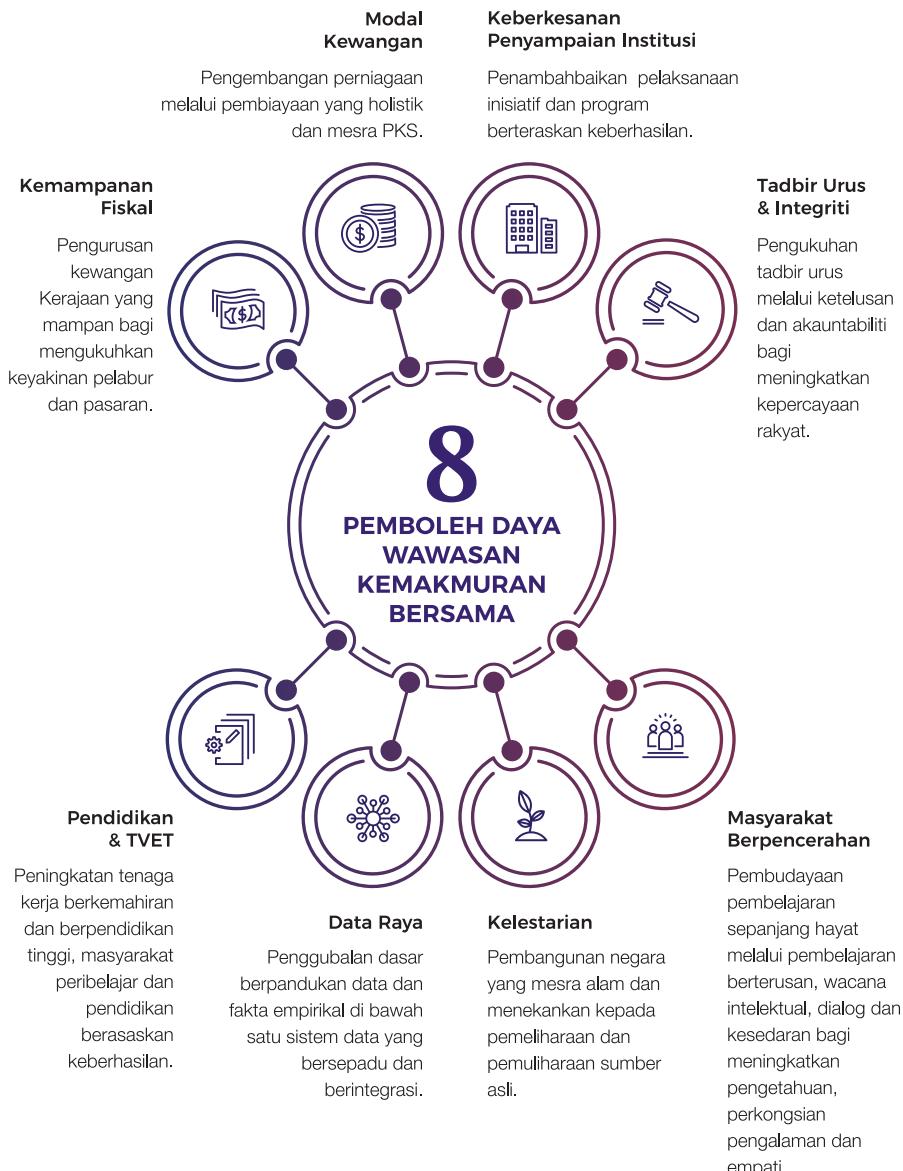
- Ekopelancongan
- Ekonomi sempadan
- Pemprosesan petroleum hilir
- Ekonomi komoditi dan produk hilir
- Ekonomi komoditi dan akuakultur
- Perikanan dan akuakultur

SARAWAK

- Ekonomi komoditi dan produk hilir
- Petroleum dan LNG
- Ekopelancongan
- Pertanian dan penternakan berteknologi tinggi
- Tenaga boleh baharu

LAPAN PEMBOLEH DAYA WAWASAN KEMAKMURAN BERSAMA

Keupayaan, sumber dan pemangkin yang menyumbang kepada kejayaan Wawasan Kemakmuran Bersama

SASARAN KE ARAH MENCAPAI WAWASAN KEMAKMURAN BERSAMA 2030

Indikator utama yang boleh diukur bagi menentukan pencapaian matlamat dan objektif WKB

KDNK mencapai RM3.4 trillion pada harga nominal pada tahun 2030 dengan purata kadar pertumbuhan 4.7% setahun pada harga malar dalam tempoh 2021-2030	PKS DAN PERNIAGAAN MIKRO menyumbang 50% kepada KDNK
SUMBANGAN ENTERPRIS BUMIPUTERA sebanyak 20% kepada KDNK	PURATA PENDAPATAN WAJAR tidak kurang daripada RM5,800 sebulan untuk golongan B40
GAJI PENENGAH BULANAN B : C : I 1 : 1 : 1 Nilai 2016 Penengah B:C = 0.88:1, I:C = 0.82:1	PENDAPATAN ISI RUMAH (HHI) HHI Penengah HHI B40 Penengah B : C : I B : C : I 0.9 : 1 : 1 0.9 : 1 : 1 Nilai 2016 Penengah B:C = 0.74:1; I:C = 0.81:1
ASET KEWANGAN PER KAPITA B : C I : C 0.6 : 1 0.8 : 1 Nilai Semasa B : C = 0.5 : 1 I : C = 0.7 : 1	BAHAGIAN PAMPASAN PEKERJA (CE) adalah 48% kepada KDNK (CE 2018 = 35.7%)
NISBAH JURANG PEMBANGUNAN WILAYAH U : PT : T : SE : S : SR 1.6 : 2.0 : 1.0 : 1.4 : 1.5 : 1.2 Analisis Institut MASA 2019 U : PT : T : SE : S : SR 2.1:2.7:1.0:1.7:2.6:1.3	PEKALI GINI pada 0.34

Nota:

B – Bumiputera | **C** – Cina | **I** – India | **NB** – Bukan Bumiputera

U: Utara | **PT**: Pantai Timur | **T**: Tengah | **SE**: Selatan | **S**: Sabah | **SR**: Sarawak

PENGURUSAN POLARITI

Pelaksanaan Wawasan Kemakmuran Bersama 2030 (WKB) akan meliputi semua rakyat Malaysia. Selaras dengan konsep kesaksamaan yang mendasari WKB, beberapa kumpulan akan diberi keutamaan bagi mempertingkat kedudukan sosioekonomi untuk memastikan kumpulan tersebut tidak ketinggalan.

Pengurusan polariti adalah model untuk menguruskan isu yang dihadapi oleh kumpulan minoriti dan kumpulan sasar khusus. Namun, pengurusan polariti adalah mustahak dan penting bagi memastikan isu yang timbul dapat dikendalikan dengan baik agar tidak menjelaskan keharmonian negara. Dalam membentuk model pengurusan polariti di bawah WKB, beberapa kumpulan sasar utama telah dikenal pasti.

WKB PERLU MENCAPAI INDIKATOR SOSIAL DALAM MEMASTIKAN PEMBANGUNAN YANG HOLISTIK DAN MENEPATI KEHENDAK PELBAGAI BUDAYA SELARAS DENGAN IDENTITI NASIONAL

WKB harus dibangunkan selaras dengan asas dan keperluan akar umbi masyarakat bagi memastikan pembangunan yang holistik dan saksama untuk semua. Pembangunan ini berpaksikan identiti nasional yang telah mengekalkan perpaduan negara dengan nilai tambah yang positif dan berdaya maju. Beberapa contoh indikator sosial termasuk dan tidak terhad kepada:

---

1 INDEKS PERPADUAN

---

3 INDEKS KEHARMONIAN AGAMA

---

5 INDEKS PERUBAHAN IKLIM DAN ALAM SEKITAR

---

7 INDEKS PENCEGAHAN JENAYAH

---

2 INDEKS INTEGRITI DAN ANTI RASUAH

---

4 INDEKS KESIHATAN RAKYAT

---

6 INDEKS ANTI DADAH

---

8 INDEKS KEHARMONIAN KEJIRANAN

KESIMPULAN

- 1** Wawasan Kemakmuran Bersama 2030 sebagai naratif pembangunan baharu Malaysia yang merangkumi kerangka dan hala tuju ekonomi untuk mencapai pertumbuhan yang mampan
- 2** WKB akan memastikan pengagihan ekonomi yang lebih adil, saksama dan inklusif pada semua peringkat kumpulan pendapatan, etnik, wilayah dan rantaian bekalan
- 3** Peralihan daripada ekonomi berintensifkan buruh yang berkemahiran rendah kepada ekonomi berasaskan pengetahuan akan diberi keutamaan
- 4** Pelaksanaan dasar dan program yang berkesan bagi memastikan rakyat dapat menikmati taraf hidup yang wajar
- 5** Tumpuan akan diberi untuk memperkuuh tadbir urus dan integriti bagi mencegah ketirisan dan insiden rasuah
- 6** Penekanan akan lebih tertumpu kepada prinsip kesaksamaan keberhasilan berbanding kesaksamaan peluang

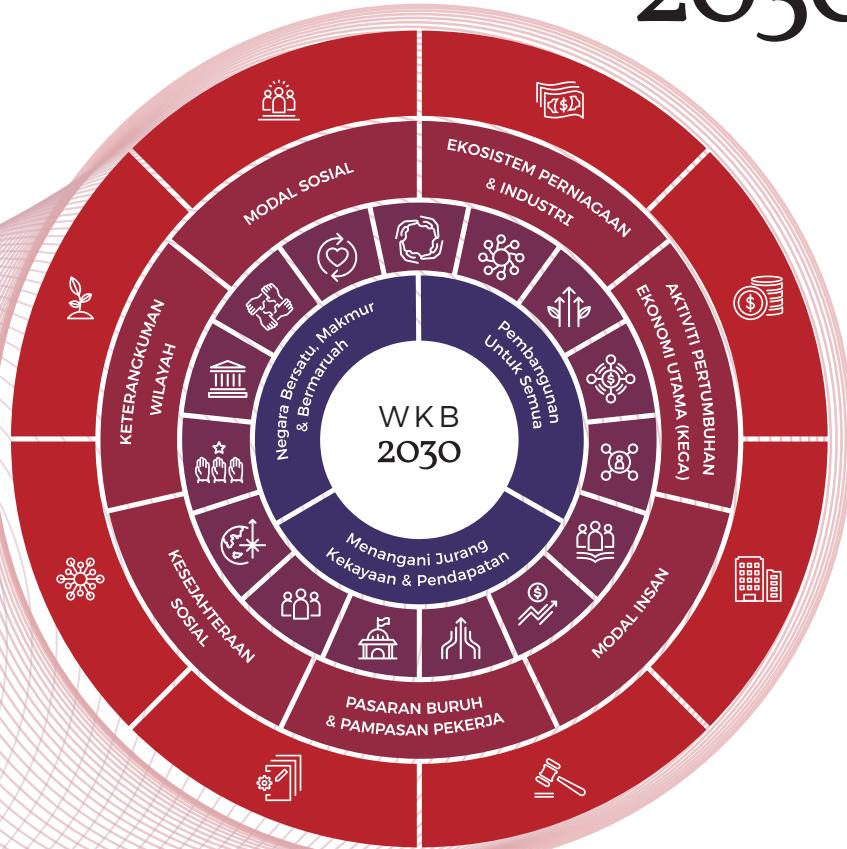
15 PRINSIP PANDUAN

	Kemakmuran Berterusan		Kesaksamaan Keberhasilan		Pertumbuhan Saksama
	Ekonomi Teragih		Masyarakat Peribelajar		Ekonomi Masa Hadapan
	Pendekatan Ekonomi Keperluan		Ekonomi Politik Berinstitusi		Paksi Ekonomi Asia
	Demokrasi & Kestabilan		Integriti & Tadbir Urus yang Baik		Perpaduan dalam Kepelbagai

8 PEMBOLEH DAYA

	Kemampuan Fiskal		Modal Kewangan		Keberkesanan Penyampaian Institusi		Tadbir Urus & Integriti
	Pendidikan & TVET		Data Raya		Kelestarian		Masyarakat Berpencerahan

KERANGKA KERJA WAWASAN KEMAKMURAN BERSAMA **2030**

OBJEKTIF

PRINSIP
PANDUAN

TERAS
STRATEGIK

PEMBOLEH DAYA

